

ผลของนวัตกรรมเพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 : กรณีศึกษา ตำบลปากน้ำ อำเภอบางคล้า จังหวัดฉะเชิงเทรา

ศรินันท์ คำสี^{1*}, ชนะพล สิงห์สุข¹ และ ชุตติกาญจน์ ถาวรเจริญ²

¹สาขาวิชาสาธารณสุขศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์, ฉะเชิงเทรา

² กลุ่มงานบริการด้านปฐมภูมิและองค์รวม โรงพยาบาลบางคล้า, ฉะเชิงเทรา

*Sirinun.kum@rru.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบกึ่งทดลอง วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของนวัตกรรมเพื่อส่งเสริมพฤติกรรมการป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 : กรณีศึกษาตำบลปากน้ำ อำเภอบางคล้า จังหวัดฉะเชิงเทรา กลุ่มตัวอย่างจำนวน 346 คนโดยการสุ่มอย่างง่ายจากตารางของเครจซ์และมอร์แกน ในการประมาณค่าสัดส่วนของประชากรที่อาศัยในพื้นที่ตำบลปากน้ำ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสถิติ Dependent Sample t-test โดยเครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง ได้แก่ นวัตกรรม “ไม่บรรทัดวัดความเสี่ยง” ผลการศึกษา พบว่า หลังการใช้นวัตกรรมไม่บรรทัดวัดความเสี่ยงกลุ่มตัวอย่างพฤติกรรมการป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 สูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อย่างไรก็ตามควรติดตามและมีนโยบายระดับชุมชนเพื่อยกระดับส่งเสริมพฤติกรรมการป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ให้ครอบคลุมทุกครัวเรือน

คำสำคัญ: นวัตกรรม พฤติกรรมการป้องกัน โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019

Effects of innovations to promote coronavirus 2019 disease prevention behaviors: A Case Study of Pak Nam Subdistrict, Bang Khla District, Chachoengsao Province

Sirinun Kumsri^{1*}, Chanaphon Singsuk¹ and Chutikarn Thaworncharoen²

¹ Department of Public Health Faculty of Science and Technology Rajabhat Rajanagarindra University, Chachoengsao

² Primary and Holistic Services Group Bang Khla Hospital, Chachoengsao

* Sirinun.kum@rru.ac.th

Abstract

This research is a quasi-experimental research aimed to study the effect of innovation to promote behavior in prevention of 2019 coronavirus infection: a case study of Pak Nam Sub-district, Bang Khla District, Chachoengsao Province. A sample of 346 people by simple random sampling from Krejcie & Morgan tables to estimate the proportion of the population living in Pak Nam Subdistrict. The data were analyzed by determining percentage, mean, standard deviation and Statistical Dependent Sample t-test. The tools used in the experiment were the innovative “Risk Measuring Ruler”. The results of the study found that after using the innovative ruler to measure the risk of the sample group, the prevention behavior of corona virus 2019 was significantly higher than before the experiment at the .05 level. However, there should be monitoring and community-level policies to enhance the prevention of coronavirus disease 2019 behavior to cover every household.

Keywords: innovation disease prevention behaviors coronavirus 2019

1. บทนำ

จากการระบาดของไวรัสโคโรนา (Coronaviruses หรือ CoVs) เป็นโรคติดต่อจากสัตว์สู่คนซึ่งเป็นสาเหตุของโรคทางเดินหายใจ ซึ่งมีการระบาดและพัฒนาสายพันธุ์ตั้งแต่ปี พ.ศ.2545 รวมถึง SARS-CoV, MERS-CoV และการระบาดล่าสุดของ COVID-19 ซึ่งเป็นโรคที่เกิดจาก SARS-CoV-2 ในห้วงอื่น มณฑลหูเป่ย์ ประเทศจีน มีผู้ติดเชื้อกว่า 36.5 ล้านคน อย่างไรก็ตาม ในช่วงสองสามทศวรรษที่ผ่านมาไวรัสสามารถกลายพันธุ์และปรับตัวให้เข้ากับมนุษย์ได้ ส่งผลต่อสุขภาพของประชาชนทั่วโลก ณ วันที่ 8 ตุลาคม 2020 ไวรัสมีการแพร่กระจายอย่างรวดเร็ว ซึ่งชี้ให้เห็นถึงภัยคุกคามสุขภาพระดับโลก ^[1]

สถานการณ์ของการระบาดในประเทศไทยตั้งแต่เริ่มมีการระบาดเมื่อปี พ.ศ.2563 ถึง เดือนเมษายน ปี พ.ศ.2565 ประเทศไทยมีผู้ป่วยสะสมจำนวน 4,106,230 ราย ผู้เสียชีวิตสะสมจำนวน 27,392 ราย (ร้อยละ 0.67) ^[2]ซึ่งโควิด-19 เป็นโรคติดต่อ

เชื้ออุบัติใหม่จากการศึกษาทางวิจัยของประเทศจีนพบว่าประชากรของทุกเชื้อชาติและทุกวัยอายุเฉลี่ย 30-65 ปี คิดเป็นร้อยละ 71.45 และเด็กอายุต่ำกว่า 10 ปีคิดเป็นร้อยละ 0.35^[3] กลุ่มผู้สูงอายุเป็นกลุ่มที่เสี่ยงที่ส่งผลต่อความรุนแรงของโรคเนื่องจากมีภาวะโรคประจำตัว เช่น โรคหอบหืด เบาหวาน โรคหัวใจและหลอดเลือด และมะเร็ง อาจอ่อนแอต่อ SARS-CoV-2 และกลุ่มอายุอื่นที่มีพฤติกรรมสูบบุหรี่และโรคอ้วนก็เป็นปัจจัยเสี่ยงเช่นกัน^[4] และพบว่าผู้ป่วยโรคโควิด-19 ที่ได้รับการรักษาจนหายจากการป่วยแล้วก็อาจติดเชื้อซ้ำซึ่งมาตรการการป้องกันการแพร่ระบาดที่ใช้ปัจจุบันมีผลกระทบต่อคุณภาพชีวิต และระบบเศรษฐกิจโดยรวม ดังนั้นได้มีการพัฒนาวัคซีนที่ใช้ในการป้องกัน และลดความรุนแรงของโรคโควิด-19^[5] อย่างไรก็ตามผู้ติดเชื้อและผู้ป่วยที่ไม่มีอาการอยู่ในระยะที่กักตัวหรือฟื้นตัวจากไวรัสโคโรนา 2019 รวมถึงวิวัฒนาการของไวรัสโคโรนา อาจสร้างความท้าทายในการป้องกันและควบคุมโรค

การระบาดของโควิด-19 ในระดับชุมชนนั้น สถานบริการสาธารณสุขและสุขภาพในพื้นที่ตำบลปากน้ำ อำเภอบางคล้า จังหวัดฉะเชิงเทรา ให้ความสำคัญในการใช้มาตรการและนโยบายในการป้องกันควบคุมโรคจากกระทรวงสาธารณสุข โดยมีระบบบริการเชิงรุกที่มุ่งสู่ในระดับกลุ่มครัวเรือนเพื่อส่งเสริมพฤติกรรมป้องกันการลดการสัมผัสและการป้องกันตนเอง ทั้งนี้การวิจัยในครั้งนี้ได้ให้ความสำคัญกับนวัตกรรมบริการสุขภาพที่เป็นลักษณะชิ้นงานที่ใช้ในการประเมินความเสี่ยงและเฝ้าระวังพฤติกรรมเสี่ยงในระดับครัวเรือน “ไม่บรรเทาวิตความเสี่ยง” เพื่อเป็นเครื่องมือในการส่งเสริม ป้องกันโรค ที่สอดคล้องกับบริบทชุมชนรวมถึงการนำไปใช้เพื่อให้เกิดประโยชน์และเป็นแนวทางในการพัฒนาระบบบริการสาธารณสุขของชุมชน

2. วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาผลของนวัตกรรม “ไม่บรรเทาวิตความเสี่ยง” เพื่อเฝ้าระวังพฤติกรรมเสี่ยงต่อการเกิดติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ในระดับครัวเรือน : กรณีศึกษาตำบลปากน้ำ อำเภอบางคล้า จังหวัดฉะเชิงเทรา

3. แนวคิด ทฤษฎี กรอบแนวคิดการวิจัย

นวัตกรรมสุขภาพ

นวัตกรรม (innovation) เป็นคำที่ใช้กันอย่างแพร่หลายในระดับสากลโดยเป็นคำที่มีรากศัพท์มาจากภาษาลาติน คือ innovare แปลว่า สร้างให้เกิดสิ่งใหม่ ส่วนในทางเศรษฐศาสตร์ให้ความหมายของนวัตกรรมว่า การเปลี่ยนแปลงความคิดให้เกิดสิ่งใหม่ที่แตกต่างจากสิ่งที่มีอยู่เดิมเพื่อนำมาใช้ประโยชน์ในรูปแบบใหม่ๆโดยไม่ซ้ำกับใครและสามารถถ่ายทอดแนวความคิดใหม่สู่การสร้างสิ่งใหม่ที่ทำให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและสังคม^[6]

นวัตกรรมบริการสุขภาพ (health service innovation) หมายถึง การสร้างสรรค์สิ่งใหม่รวมถึงแนวคิดใหม่ที่เป็นแนวคิดเชิงสร้างสรรค์ที่เกิดจากการใช้องค์ความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ในการพัฒนานวัตกรรมเพื่อใช้ในการบริการสุขภาพให้เกิดการบริการที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากขึ้น ซึ่งต้องประยุกต์ก่อให้เกิดความคุ้มค่าสำหรับการใช้การบริการสุขภาพ นวัตกรรมบริการสุขภาพนี้จะสามารถพัฒนาระบบสุขภาพให้เกิดความมั่นคง มั่งคั่งและยั่งยืน ส่งผลให้เกิดความเข้มแข็งทางระบบสุขภาพได้ นวัตกรรมบริการสุขภาพ ได้แก่ สิ่งประดิษฐ์ใหม่ๆที่ใช้ในการให้บริการสุขภาพ รูปแบบการบริการสุขภาพใหม่ๆ ระบบงานบริการสุขภาพแบบใหม่ เช่น แบบประเมินภาวะสุขภาพ โปรแกรมการบริการสุขภาพ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ให้บริการ แนวปฏิบัติทางการแพทย์ กิจกรรมการบริการสุขภาพทั้งในด้านการส่งเสริม การป้องกัน รักษา และการฟื้นฟู^[7] นวัตกรรมสามารถจำแนกได้ 3 ประเภทใหญ่ๆ คือ นวัตกรรมผลิต นวัตกรรม กระบวนการ และนวัตกรรมบริการ ดังรายละเอียดดังต่อไปนี้

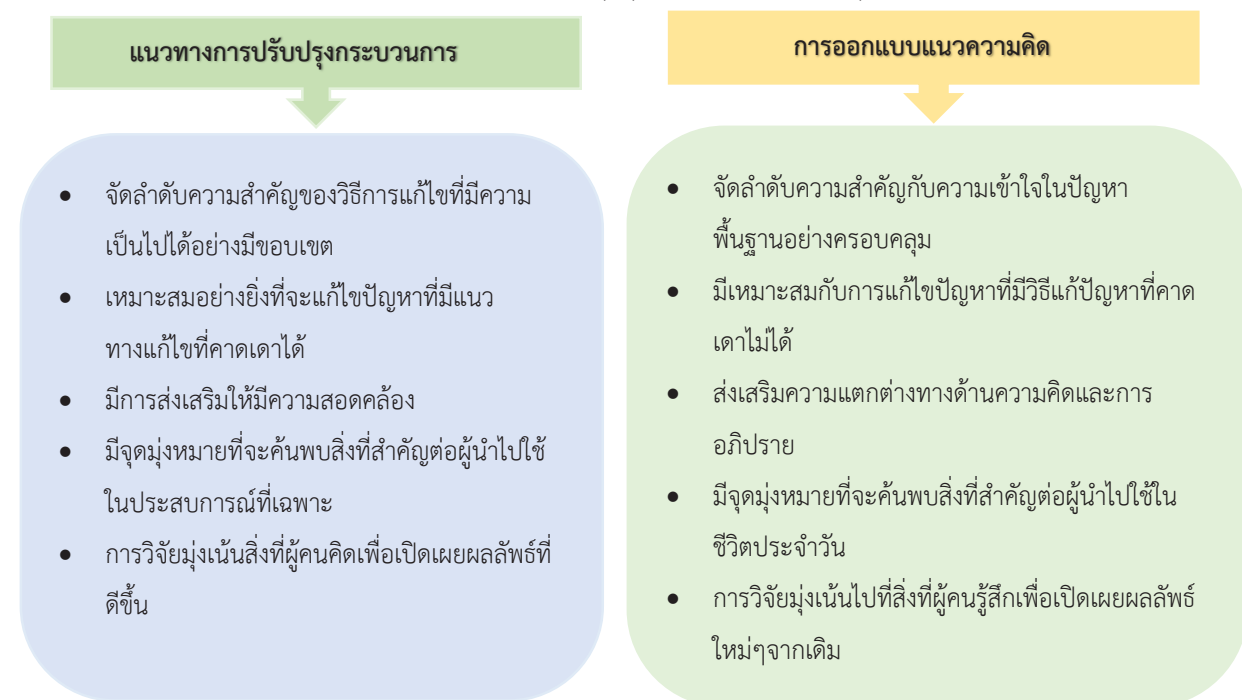
ตารางที่ 1 การจำแนกประเภทของนวัตกรรม

นวัตกรรมผลผลิต (product innovation)	นวัตกรรมกระบวนการ (process innovation)	นวัตกรรมบริการ (service model innovation)
การปรับปรุงผลิตภัณฑ์ที่มีอยู่แต่เดิมให้มีคุณภาพที่ดีขึ้นหรือเป็นผลิตภัณฑ์ใหม่ในระบบบริการสุขภาพ	การพัฒนาเครื่องมือที่ช่วยในการวางแผนงาน การบริหารงานและการจัดการองค์กรเพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้	การพัฒนากระบวนการบริการสุขภาพให้มีความคล่องตัว สะดวก รวดเร็ว มีความเหมาะสมกับผู้ใช้บริการที่เกิดประโยชน์สูงสุด

ความคิดเชิงออกแบบ

การคิดเชิงออกแบบเป็นแกนหลักของกระบวนการสร้างสรรค์นวัตกรรมที่เป็นระบบ ซึ่งจัดลำดับความสำคัญของการให้ความสำคัญต่อความต้องการ และความท้าทายของผู้ใช้ เพื่อทำความเข้าใจปัญหาอย่างลึกซึ้งโดยหวังว่าจะพัฒนาวิธีแก้ไขที่ครอบคลุมและมีประสิทธิภาพมากขึ้น

จากการทบทวนงานวิจัยเรื่องกรอบความคิดเชิงออกแบบสำหรับการจัดการด้านสุขภาพและนวัตกรรม อธิบายว่าการคิดเชิงออกแบบที่ประยุกต์ใช้กับด้านการดูแลสุขภาพ และวิธีการใช้กระบวนการแก้ปัญหาที่ได้รับการพิสูจน์แล้วและเข้าถึงได้ งานวิจัยนี้แสดงให้เห็นว่าการคิดเชิงออกแบบสามารถส่งเสริมแนวทางใหม่ในการแก้ไขปัญหาด้านสุขภาพที่ซับซ้อนและต่อเนื่องได้อย่างไร โดยผ่านการวิจัยที่เน้นมนุษย์เป็นศูนย์กลาง การทำงานร่วมกันเป็นทีมที่หลากหลายและการสร้างต้นแบบ ซึ่งแนะนำองค์ประกอบหลักของการคิดเชิงออกแบบสำหรับสนใจด้านการดูแลสุขภาพซึ่งแสดงให้เห็นว่าความคิดเชิงออกแบบสามารถเสริมการจัดการด้านการดูแลสุขภาพ นวัตกรรม และการปฏิบัติในปัจจุบันได้ ดังภาพที่ 1 การคิดเชิงออกแบบเป็นแกนหลักของกระบวนการสร้างสรรค์นวัตกรรมที่เป็นระบบ ซึ่งจัดลำดับความสำคัญของการเอาใจใส่อย่างลึกซึ้งต่อความต้องการ และความท้าทายของผู้ใช้ปลายทาง เพื่อทำความเข้าใจปัญหาอย่างถ่องแท้โดยหวังว่าจะพัฒนาโซลูชันที่ครอบคลุมและมีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยการวิจัยในครั้งนี้ นำการออกแบบแนวความคิดในการพัฒนานวัตกรรมขึ้นดังกล่าวมีจุดมุ่งหมายต่อประชาชนในชุมชนนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน

ภาพที่ 1 การคิดเชิงออกแบบและการปรับปรุงกระบวนการ (ประยุกต์จาก Roberts, J. P., et al.) [8]

สรุปได้ว่า นวัตกรรมเป็นการพัฒนาขึ้นมาใหม่หรือปรับเปลี่ยนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นเพื่อให้เกิดประโยชน์ซึ่งมีทั้ง นวัตกรรมมีหลายประเภท ได้แก่ นวัตกรรมผลผลิต นวัตกรรมกระบวนการ นวัตกรรมบริการ ซึ่งนวัตกรรมบริการสุขภาพ เป็นการออกแบบชิ้นงานหรือผลิตภัณฑ์ที่ประยุกต์ใช้ในการส่งเสริม ป้องกันโรค การรักษา และฟื้นฟู ที่ส่งผลต่อสุขภาพที่ดีขึ้น

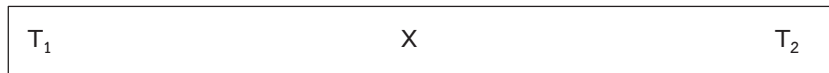

ภาพที่ 2 นวัตกรรมไม่บรรทัดวัดความเสี่ยง
(ภาพหมายเลข 1- 5 เป็นกิจกรรมถ่ายทอดการใช้นวัตกรรม)

4. วิธีดำเนินการวิจัย

4.1 รูปแบบการวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi-Experimental Research) ดำเนินการทดลองตามแบบแผนการวิจัยแบบ (One-Group Pretest - Posttest Design) ^[9] ซึ่งมีรูปแบบวิจัยดังนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในรูปแบบการวิจัย

T ₁	หมายถึง การประเมินพฤติกรรมกรรมการป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ก่อนใช้นวัตกรรม
X	หมายถึง การให้องค์ความรู้เกี่ยวกับนวัตกรรม “ไม่บรรทัดวัดความเสี่ยง” เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมกรรมการป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019
T ₂	หมายถึง การประเมินพฤติกรรมกรรมการป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 หลังใช้นวัตกรรม

4.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย พิจารณาจำนวนจากตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan) ในการประมาณค่าสัดส่วนของประชากร ที่อาศัยในเขตเทศบาลตำบลปากน้ำ อำเภอบางคล้า จังหวัดฉะเชิงเทรา จำนวน 3,385 คน จากข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน ปี 2562

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลอง ได้แก่ ประชาชนที่มีอายุ 20 ปีขึ้นไป อาศัยในเขตเทศบาลตำบลปากน้ำ ในการวิจัยครั้งนี้ใช้กลุ่มตัวอย่าง 346 คน โดยวิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบสุ่มอย่างง่าย (random sampling)

4.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1) เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง ได้แก่ นวัตกรรม “ไม่บรรทัดวัดความเสี่ยง” เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมกรรมการป้องกันโรคติดเชื้อไวรัส โคโรนา 2019 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีเนื้อหาในนวัตกรรมเกี่ยวกับพฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 และพฤติกรรมกรรมการป้องกัน

2) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปทางชีวสังคม แบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการป้องกันโรคติดเชื้อโคโรนาไวรัส 2019 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อใช้เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง แบบสอบถามได้ผ่านการตรวจสอบของผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ในด้านความถูกต้องและความตรงของเนื้อหาและนำไปทดลองใช้กับประชาชนที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน ในตำบลบางตลาด อำเภอกองเขื่อน จังหวัดฉะเชิงเทรา คำนวณหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม พฤติกรรมการป้องกันโรคติดเชื้อโคโรนาไวรัส 2019 โดยสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาคได้เท่ากับ 0.740

4.4 วิธีการดำเนินการวิจัยและการเก็บรวบรวมข้อมูล

- 1) ผู้วิจัยทำการชี้แจงวัตถุประสงค์ของการวิจัยและอธิบายขั้นตอนการดำเนินการทดลองใช้นวัตกรรมและให้กลุ่มตัวอย่างทำแบบสอบถามในครั้งแรกก่อนการทดลอง (Pre-test)
- 2) จัดกิจกรรมการใช้นวัตกรรมส่งเสริมพฤติกรรมกรรมการป้องกันโรคติดเชื้อโคโรนาไวรัส 2019
- 3) นักวิจัยติดตามการใช้นวัตกรรมระยะเวลา 5 วัน และดำเนินการให้กลุ่มตัวอย่างทำแบบสอบถามชุดเดิม (Post-test)

4.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

- 1) วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปทางชีวสังคมของกลุ่มตัวอย่างโดยสถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
- 2) เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยภายในกลุ่ม โดยใช้สถิติ Dependent samples t-test

5. ผลการวิจัย

ข้อมูลทั่วไปทางชีวสังคม พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 297 คน ร้อยละ 85.83 มีอายุระหว่าง 50 - 60 ปี จำนวน 187 คน ร้อยละ 54.04 สถานภาพสมรส จำนวน 218 คน ร้อยละ 63.00 จบการศึกษาสูงสุดระดับประถมศึกษา จำนวน 196 คน ร้อยละ 56.64 รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 5,000 -10,000 บาท จำนวน 212 คน ร้อยละ 61.27 มีประวัติเคยป่วยด้วยโควิด19 จำนวน 147 คน ร้อยละ 42.49 และไม่มีประวัติการป่วยด้วยโควิด 19 จำนวน 199 คน ร้อยละ 57.51

ตารางที่ 1 เปรียบเทียบความแตกต่างคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมกรรมการป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ภาพรวม การทดลองและภายหลังการทดลอง

พฤติกรรม	ก่อนทดลอง		หลังทดลอง		t	p-value
	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.		
พฤติกรรมกรรมการป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019	3.03	0.42	4.57	.051	-6.08	.00

ผลการศึกษาภายหลังการทดลองการใช้นวัตกรรมไม่บรรเทาความวิตกกังวล พบว่า กลุ่มตัวอย่างพฤติกรรมกรรมการป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 สูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

6. อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาผลของนวัตกรรมเพื่อส่งเสริมพฤติกรรมกรรมการป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 : กรณีศึกษาตำบลปากน้ำ อำเภอบางคล้า จังหวัดฉะเชิงเทรา พบว่า ภายหลังการทดลองการใช้นวัตกรรมไม่บรรเทาความวิตกกังวล พบว่า กลุ่มตัวอย่างพฤติกรรมกรรมการป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 สูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับณัฐฤตา ศิริโสภณ การศึกษาประสิทธิภาพของนวัตกรรมส่งเสริมพฤติกรรมกรรมการป้องกันการหกล้มในผู้สูงอายุ โดยพบว่า ภายหลังการทดลอง กลุ่มตัวอย่างมีการเปลี่ยนแปลงคะแนนเฉลี่ยของปัจจัยนำปัจจัยเอื้อ ปัจจัยเสริม ที่ส่งผลต่อพฤติกรรมป้องกันการหกล้มในผู้สูงอายุ สูงขึ้นกว่าก่อนทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ ในส่วนการรับรู้อุปสรรคของการมีพฤติกรรมกรรมการป้องกันการหกล้ม หลังการทดลอง พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05^[10] แต่อย่างไรก็ตาม ณัฐวรรณ คำแสน ศึกษาความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมในการป้องกันตนเองจากการติดเชื้อไวรัสโควิด-19 ของประชาชนในเขตอำเภอบางคล้า จังหวัดฉะเชิงเทรา พบว่าพฤติกรรมกรรมการป้องกันการติดเชื้อไวรัสโควิด-19 กลุ่มตัวอย่างอาจเป็นเพราะพฤติกรรมในการป้องกันตนเองจากการติดเชื้อไวรัสโควิด-19 ซึ่งได้มีการรณรงค์ในทุกประเทศทั่วโลกซึ่งนับว่าเป็นพฤติกรรม New normal หรือพฤติกรรมใหม่ของประชาชนที่มีการดำเนินชีวิตในรูปแบบที่เปลี่ยนไป ซึ่งประชาชนได้ปฏิบัติให้เป็นนิสัยส่งผลให้พฤติกรรมที่ดีในการป้องกันตนเองจากการติดเชื้อไวรัสโควิด-19^[11] Zhong et al พบว่าประชาชนชาวจีนมีการปฏิบัติเพื่อป้องกันการติดเชื้อไวรัสโควิด-19 เป็นอย่างดีโดยเฉพาะอย่างยิ่งกลุ่มตัวอย่างเกือบร้อยละ 98 สวมหน้ากากอนามัยเมื่อออกจากบ้านทุกครั้ง ในช่วงที่มีการระบาดใหญ่ของไวรัสโควิด-19 ในสาธารณรัฐประชาชนจีน^[12] และRoberts, J. P., et al. กล่าวว่า การ

คิดเชิงออกแบบเป็นแกนหลักของกระบวนการสร้างสรรค์นวัตกรรมที่เป็นระบบ ซึ่งจัดลำดับความสำคัญของการให้ความสำคัญต่อความต้องการ และความท้าทายของผู้ใช้ เพื่อทำความเข้าใจปัญหาอย่างลึกซึ้งโดยหวังว่าจะพัฒนาวิธีแก้ไขที่ครอบคลุมและมีประสิทธิภาพมากขึ้น^[8] ซึ่งการวิจัยในครั้งนี้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาเพื่อให้ประชาชนได้นำชิ้นงานหรือนวัตกรรมไปใช้ประโยชน์ซึ่งเข้าใจง่ายและประหยัดที่มุ่งต่อการป้องกันโรคอุบัติใหม่โควิด 19 ในชุมชน

7. กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบคุณมหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์ที่สนับสนุนการทำวิจัย และขอขอบคุณประชาชนเทศบาลตำบลปากน้ำอำเภอบางคล้า จังหวัดฉะเชิงเทรา ที่ให้ความร่วมมือและมีส่วนร่วมในการให้ข้อมูลงานวิจัยในครั้งนี้

เอกสารอ้างอิง

- [1] Sharma, A., Ahmad Farouk, I., & Lal, S. K. (2021). COVID-19: A Review on the Novel Coronavirus Disease Evolution, Transmission, Detection, Control and Prevention. *Viruses*, 13(2), 202. <https://doi.org/10.3390/v13020202>
- [2] กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข. (2565). สถานการณ์ผู้ติดเชื้อ COVID-19. สืบค้นจาก <https://shorturl.asia/VoTdz> เมื่อ 21 เม.ย. 65.
- [3] Jin, Y., Yang, H., Ji, W., Wu, W., Chen, S., Zhang, W., & Duan, G. (2020). Virology, Epidemiology, Pathogenesis, and Control of COVID-19. *Viruses*, 12(4), 372. <https://doi.org/10.3390/v12040372>
- [4] Jia, X.; Yin, C.; Lu, S.; Chen, Y.; Liu, Q.; Bai, J.; Lu, Y. (2020). Two Things about COVID-19 Might Need Attention. *Preprints 2020*, 2020020315 (doi: 10.20944/preprints202002.0315.v1).
- [5] พีรวัฒน์ ตรีภูมิตูสุข. (2565). ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้ารับวัคซีนโควิด-19 และข้อกังวลในบุคลากรทางการแพทย์. วารสารวิจัยและพัฒนานวัตกรรมทางสุขภาพ ปีที่ 3 ฉบับที่ 1 (ตุลาคม 2564 - มกราคม 2565)
- [6] สุรียา ฟองเกิด, สุนันท์ สิ้นชื่อสัตย์กุล, สืบตระกูล ต้นตลานุกุล. (2563). นวัตกรรมบริการสุขภาพ: บทบาทที่ท้าทายของพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชนตามนโยบายไทยแลนด์ 4.0. *NJPH Vol. 30 No. 2 May – August 2020*.
- [7] กมลทิพย์ ชลังธรรมเนียม. (2554). นวัตกรรมบริการพยาบาล. วารสารวิทยาลัยพยาบาลพระปกเกล้า จันทบุรี, 22(2), 71-79.
- [8] Roberts, J. P., Fisher, T. R., Trowbridge, M. J., & Bent, C. (2016). A design thinking framework for healthcare management and innovation. *Healthcare (Amsterdam, Netherlands)*, 4 (1) , 1 1 – 1 4 . <https://doi.org/10.1016/j.hjdsi.2015.12.002>
- [9] Fitz-Gibbon. carol Taylor. Lyons Morris and Lynn. ji.auth. (1987). How to design a program evaluation. Newbury Park : Sagh.
- [10] ณีฐกฤตา ศิริโสภณ. (2561). ประสิทธิภาพของนวัตกรรมที่ส่งเสริมพฤติกรรมการป้องกันการหกล้มในผู้สูงอายุ. วารสารทหารบก ปีที่ 19 ฉบับพิเศษ มกราคม - เมษายน 2561
- [11] ณีฐวรรณ คำแสน. (2564). ความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมในการป้องกันตนเองจากการติดเชื้อไวรัสโควิด-19 ของประชาชนในเขตอำเภออุ้มผาง จังหวัดสุพรรณบุรี. วารสารวิทยาลัยพยาบาลพระจอมเกล้า จังหวัดเพชรบุรี ปีที่ 4 ฉบับที่ 1 มกราคม – เมษายน 2564 หน้า33-48.

- [12] Zhong, B. L., Luo, W., Li, H. M., Zhang, Q. Q., Liu, X. G., Li, W. T., & Li, Y. (2020). Knowledge, attitudes, and practices towards COVID-19 among Chinese residents during the rapid rise period of the COVID-19 outbreak: A quick online cross-sectional survey. *International Journal of Biological Sciences*, 16(10), 1745–1752. doi: 10.7150/ijbs.45221.